

שיחת השבוע

יוצא לאור על-ידי
צעירי אגודת חב"ד – המרכז
עורך: מנחם ברוד
יו"ר: הרב יוסף יצחק אהרונוב

יש חדש

ועידת המנהלים

בשבוע שעבר נערכה בקמפוס בית רבקה בכפר-חב"ד ועידת המנהלים השנתית של אגודת חסידי חב"ד. בוועידה השתתפו מנהלי מוסדות חב"ד ברחבי הארץ, שבאו לרכוש כלים מקצועיים לעבודתם ולדון בענייני השעה. בין אורחי הוועידה היו סגן שר הביטחון דני דנון, סגן שר החינוך אבי ורצמן וח"כ הרב מאיר פרוש. שלושתם דיברו על הצורך למנוע פגיעה בלומדי התורה ולקיים הידרבות עם הציבור.

רשת קייטנות חב"ד

בתי-חב"ד ברחבי הארץ פותחים את ההרשמה למחזור הראשון של קייטנות חב"ד. הקייטנות מיועדות לכל ילדי ישראל, תלמידי בתי-ספר ממלכתיים וממלכתיים-דתיים כאחד. רשת קייטנות חב"ד היא הגדולה בישראל, ופועלות בה כמאתיים קייטנות. הקייטנות מעניקות לילדים שפע של חוויות לצד תכנים וערכים, ברוח חסידית תוססת. פרטים במוקד חב"ד *3770.

גמ"ח תפילות ולימוד

נפתח גמ"ח תפילות ולימוד לזיכוי הרבים. מי שזקוקים לישועה מוזמנים לקבל עליהם ללימוד לפחות שתי הלכות ביום ולהתפלל איש על חברו בעניין אותה ישועה שהם צריכים. מפעילי הגמ"ח מצהירים שכל פעילותו בהתנדבות. טל' 052-7188624.

זמני השבוע

ניוירוק	דטרויט	מיאמי	לוס אנג'לס
7:49	8:30	7:42	7:31
8:55	9:38	8:38	8:31

פרקי אבות: פרק א

300 בתי-חב"ד לשירותכם *3770 מוקד חב"ד

כתובת המערכת: ת"ד 14 כפר-חב"ד 60840
טל' 972-72-2770100 • פקס 972-3-9606169
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

הכותל איננו זירת הפגנות

אילו הייתה לנו תקשורת הוגנת היא הייתה קורעת את מסכת הצביעות מפניהן של אותן נשים, ההופכות את רחבת הכותל לזירת התגוששות

ככה לא נראית תפילה. זו פרובוקציה והתגרות (צילום: חדשות 2)

יצד תנהג משטרת ישראל אם תוצג לפניה בקשה לקיים הפגנה ברחבת הכותל המערבי, הפגנה נגד הצעת התקציב, למשל? ברור שהיא לא תאשר הפגנה כזאת. וכיצד יגיב בית המשפט אם מארג'ני ההפגנה יעותרו נגד המשטרה, על שאינה מאפשרת לקיים את ההפגנה? אין ספק שבית המשפט יסמוך את ידיו על החלטת המשטרה ויבהיר שהכותל המערבי איננו כיכר שוק וזירת הפגנות, אלא מקום תפילה והתייחדות עם בורא העולם.

אנשי התקשורת והפוליטיקאים האנטי-דתיים מנהלים כאן משחק מתואם. הם מתנגדים בשצף-קצף לתפילת יהודים בהר הבית (כמובן לא בגלל האיסור ההלכתי להיכנס להר הבית), מפני שזו 'התגרות במוסלמים', אבל מעודדים את הפרובוקציות ברחבת הכותל, כי להתגרות ביהודים מאמינים זו כמובן מצווה גדולה.

לעמוד כחומה בצורה

בכלל, מוזרה ביותר היא התביעה לאפשר לכל קבוצה לקיים את 'מנהגיה' ברחבת הכותל. יש 'טמפלים' רפורמיים בארה"ב שבהם נהוג לקיים ארוחה חגיגית ביום הכיפורים אחרי תפילת 'כל נדרי'. אולי צריך לאפשר להם לקיים את 'מנהגיהם' גם ברחבת הכותל, שהלוא המקום 'צריך להיות פתוח לכל היהודים'!?

בקהילות רפורמיות 'נהוג' גם-כן לערוך תפילות בשבת בליווי מוזיקה. אולי יתבעו לקיים 'תפילות' כאלה וטקסי בר-מצווה ובת-מצווה גם ברחבת הכותל ביום שבת-קודש? הלוא צריך לאפשר לכל קהילה לקיים במקום את 'מנהגיה'.

מיותר להסביר את גודל האבסורד שבטענות הדמגוגיות האלה. יש כאן מלחמה גלויה נגד קדושת הכותל המערבי, המקום שהשכינה לא זזה ממנו. צריך להבהיר בצורה הנחרצת ביותר כי מאות אלפי יהודים יתייצבו כחומה בצורה ולא יניחו לחלל את הקודש. תפילת רבבות הנשים ובנות הסמינרים הייתה צעד נכון ומתבקש, וכך יש לנהוג מול ניסיונות כאלה בעתיד.

מדוע אפוא אישר בית המשפט את קיום ההפגנה המבישה שערכו קומץ נשים ברחבת הכותל המערבי בראש-חודש סיוון? מדוע גייסה המשטרה כוחות אדירים כדי לאפשר לקיים את הפרובוקציה הזאת, שכל-כולה התגרות בסדרי התפילה הנהוגים במקום מדורי דורות?

לפעמים עוטפים פרובוקציות ומעשי התגרות בכסות תמימה כביכול, אבל כאן לא הייתה אפילו כסות כזאת. חברות כנסת, שספק אם הן באות להתפלל בראש-השנה וביום-הכיפורים, נתקפו פתאום בתשוקה עזה להתפלל עטופות טלית ברחבת הכותל דווקא. נו באמת.

משחק מתואם

אילו הייתה לנו תקשורת הוגנת היא הייתה קורעת את מסכת הצביעות מפניהן של אותן נשים, ההופכות את רחבת הכותל לזירת התגוששות. היא הייתה מבהירה שאין כאן לא תפילה ולא רגשות דתיים, אלא חילול הדת ופגיעה בקדושת המקום, כפי שנקבע במשך אלפי שנים.

אבל התקשורת אינה מחפשת צדק והגינות, אלא היא מובילה מסע שיסוי כנגד ציבור שומרי המצוות, וכל האמצעים כשרים. אם אפשר לחבוט ביהודים מאמינים באמצעות נשים המתחזות ל'נשות הכותל' - יעשו זאת בחדווה. הם יפכו את היוצרות, יציגו את הפרובוקטוריות כשיות תמימות ואת המוני המתפללים, השומרים על קדושת המקום, כ'קיצונים אלימים'.

העפר שבקרקע המשכן

הכרת המעלות

"העפר אשר יהיה בקרקע המשכן" רומז לחיבור הזה. האדם נדרש להכיר במעלותיו ובכישוריו, ולנצל אותם במידה המלאה, ובהיבט עליו להרגיש שפלות והתבטלות בתכלית. נשיאת הפכים זו מצאנו אצל משה רבנו, שידע כי הוא שקיבל את התורה מסיני וכי דווקא הוא מדבר "פה אל פה" עם הקב"ה, ועם זה הרגיש את עצמו "עניו מאוד מכל האדם אשר על פני האדמה".

דווקא השילוב בין שתי התנועות הנפשיות האלה - התבטלות גמורה מזה והכרת המעלות והיכולות מזה - היא שמאפשרת לאדם לברר ולזכך את גופו החומרי, ולרתום את כל הכישורים והתכונות שיש לו כדי למלא את רצון ה'. כך הוא עובד את עבודתו, עד שהוא מגיע להתעלות הגדולה ביותר, שהיא הגאולה האמיתית והשלמה ותחיית המתים, שגם בה יש חיבור ההפכים - בגוף הגשמי והמוגבל מורגשת מציאותו של הבורא, המאציל העליון.

(תורת מנחם כרך כח, עמ' 100)

העפר מסמל תחושת התבטלות, בבחינת "ונפשי כעפר לכול תהיה". כדי שאור התורה יחדור לתוך חומריות הגוף נדרשת תחושת התבטלות ושפלות, שהיא הפותחת את השער להשפעת האור האלוקי.

נשיאת הפכים

עפר המשכן מסמל התבטלות ושפלות שיש בהן נשיאת הפכים. תחושת שפלות והתבטלות סותרת לכאורה את ההכרה במעלות האישיות. מי שמרגיש עצמו שפל ובטל אמור לכאורה להרגיש שאין לו שום ערך ושום יכולות. לעומת זה, אם הוא מכיר במעלותיו ובכישוריו המיוחדים, אין הוא יכול להרגיש שפלות והתבטלות אמיתית.

זה המיוחד במשכן ובמקדש, שבהם היה חיבור בין הגבול לבליגבול, דבר שמצא את ביטויו במאמר חז"ל "מקום הארון אינו מן המידה". הארון היה מדוד ומוגבל, ועם זה לא תפס מקום, כאילו הוא למעלה מגדרי מקום.

פרשת נשא מפרטת את דינה של אישה סוטה, שנטתה מדרכי הצניעות. הבעל-יש טוב מחיל את כל הפרשה הזאת על חייו הרוחניים של האדם. 'אישה' מייצגת את הגוף, ו'סוטה' משולה למצב שהגוף שוקע בחומריות ונוטה מדרך הישר. הפרטים של דיני סוטה רומזים לדרך התיקון במצב רוחני כזה.

ראשית לכול יש לקיים "והביא... אל הכוהן". על האדם לפנות אל החכמים, 'רופאי הנפשות', כדי למצוא פתרון למצב. הכוהן לוקח "מים קדושים", הרומזים לדברי תורה, ושם אותם "בכלי חרס", פרט הרומז לצורך להלביש את דברי התורה בכלי שייתפס במושגיו של האדם ויעורר את ליבו.

תחושת שפלות

אך אם הדברים אינם נשמעים ואינם נקלטים, והגוף עומד בחומריותו? העצה לכך - "ומן העפר אשר יהיה בקרקע המשכן ייקח הכוהן ונתן אל המים". מה עניינו של העפר, ומדוע הוא צריך להילקח מקרקע המשכן דווקא?

אמרת השבוע

להתוודות ולהחזיר

יהודי בעיר נשכיו אֶחָסֵן חפצים במחסן, ולימים נשברה דלת המחסן והבריות סברו כי המקום ננטש והרכוש שבו הופקר, ולקחו מכל הבא ליד. מיהר בעל הרכוש לפרסם מודעות בעיר כי לא הפקיר את הרכוש וכי הוא מבקש להשיבו לו.

חלפו הימים והאיש התייצב לפני רבי מרדכי מנשכיו והתאונן: "רבים התנצלו לפניי על שנטלו מן הרכוש מתוך הנחה שהוא הפקר, אך רק מעטים מהם החזירו את אשר לקחו".

השיב הצדיק: "בתורה נאמר 'והתוודו את חטאתם אשר עשו, והשיב את אשמו בראשו'. מדוע נאמר תחילה 'והתוודו' בלשון רבים, ואחר-כך 'השיב' בלשון יחיד? מפני שרבים מוכנים להתוודות בפיהם, אך כשבא השלב שצריך להשיב ולהחזיר את הגזלה - רק מעטים עושים זאת".

פתגם חסידי

"רוצה אני שתימנעו מהחטא לא רק בגלל שהדבר אסור, אלא שתהיו עסוקים כל-כך בענייני תורה ומצוות עד שלא יהיה לכם זמן לחשוב על עשיית חטא" (רבי מנחם מענדל מקוצק)

תעניות וסיגופים | מאת הרב אליעזר ברוד

מן המעיין

דין וחשבון

"וכיפר עליו מאשר חטא על הנפש" (במדבר ויא). אומרת הגמרא (נדרים ו'): "וכי באיזו נפש חטא זה? אלא שציער עצמו מן היין". כשם שאדם עתיד ליתן דין וחשבון על שלא שמר את הנשמה ופגם בה, כך הוא עתיד ליתן דין וחשבון על העיניניים שעינה את גופו ופגם בו והזיקו.

(רבי אברהם יעקב מסדיגורה)

לא להתנזרות

שמא יאמר אדם: הואיל והקנאה והתאוה והכבוד כיוצא בהם דרך רעה הן, אפרוש מהן ביותר, שלא יאכל בשר ולא ישתה יין, ולא יישא אישה, ולא ישב בדירה נאה, ולא ילבש מלבוש נאה, אלא השק והצמר הקשה וכיוצא בהן. גם זו דרך רעה היא ואסור לילך בה. והמהלך בדרך זה נקרא חוטא. אמרו חכמים: ומה אם נזיר שלא פירש אלא מן היין צריך כפרה, המונע עצמו מכל דבר, על אחת כמה וכמה.

(רמב"ם)

להמיר בצדקה

מי שריבוי הצומות מזיק לו, כמו בדורותינו אלה, אסור לו להרבות בתעניות, אלא כפי אשר ישער בנפשו שבוודאי לא יזיק לו כלל. ומה תקנתו: "וחטאך בצדקה פרוק" (דניאל ד, כד).

(תניא)

שלושה תנאים

רבי שלמה מקרלין התנגד בתוקף לדרך של סיגופים ותעניות. רק בשלושה תנאים היה מסכים שיהודי יגזור על עצמו תענית: אם עבר חלילה עברה חמורה, אם הוא חש עצמו בריא בלי כל מיחוש, ורק אם יצום ביום חורף קצר. ואף זאת בתנאי שלפנות בוקר, קודם שיתחיל בצום, ישתה כוס משקה חם.

לצום ולא לרזות

אי אכילה ואי שתייה - אינם תענית. זה נקרא לרזות. לא לאכול ולא לשתות ולהתייגע בתורה - זו תענית.

(הרבי הרי"צ מליובאוויטש)

אל תתעלם

"ומבשרך לא תתעלם" (ישעיה כז). אל תתעלם מבשרך, מגופך. אל לו לאדם לסגף ולענות את גופו יתר על המידה.

(רבי נפתלי מרופשיץ)

בירור הניצוצות

הניצוץ של קדושה המצוי בדבר גשמי מושרש בדרגה עליונה יותר מהניצוץ שבדבר הרוחני. לכן יש לברר את הגוף ולא לסגף אותו. הבירור של התחתון ביותר מוליך ומביא לגבוה ביותר.

(לקוטי שיחות)

שרשרת זהב

התרגשות רבה אפפה את משרדי מנהל השלטון הבריטי, ששכן במלון המלך דוד בירושלים. נציג בכיר של ממשלת בריטניה עמד לבוא לביקור, וכל העובדים היו שותפים להכנות לקראת הביקור.

בין העובדים במקום הייתה צעירה יהודייה, אסתר פרומט קניג שמה. היא שימשה מזכירה בכירה בלשכת הנציב העליון, הרברט סמואל.

אסתר פרומט הייתה אישה מיוחדת ואצילית. הוריה, הרב שמואל יעקב וגיטל ויינברג, היו ילידי רוסיה, אך ניצלו את ההזדמנות הראשונה ויצאו ממנה לאנגליה. החיים בארץ החדשה קסמו להם, ובכל זאת החליטו שלא להשתקע בה.

ההחלטה הושפעה במידה רבה מהדאגה לחינוכה של הבת, אסתר פרומט. היא אובחנה כבעלת יכולות גדולות, ומוסדות החינוך הבטיחו להוריה מלגות לימודים יקרות בעבור לימודיה שם. אך הדבר הדליק אצל האב נורת אזהרה. הוא חשש מפיתויים שעלולים לפגוע בחינוך היהודי הטהור שביקש להעניק לבתו, והחליט לעלות לארץ ישראל.

בת אחת עשרה הייתה אסתר כשעלתה ארצה עם הוריה. הם השתקעו בשכונת גבעת שאול בירושלים. לא חלפו אלא שנים אחדות והתעוררה דאגה חדשה. בני הכפר הערבי לפתא נשמעו מדברים על רצונם לחטוף את בנותיה הנאות של היהודי מאנגליה ולשאתן לנשים.

האב הבין כי עליו לחתן את בנותיו במהירות. כך נישאה אסתר פרומט במהירות לאלעזר מרדכי קניג, שהיה מבוגר ממנה בכמה שנים.

בהיותה דוברת אנגלית ברמה גבוהה ובעלת כישורים רבים נתקבלה לעבודה בלשכת הנציב העליון. היא הייתה מתלווה אליו לפגישותיו הרשמיות, נושאת בידיה מכונת כתיבה גדולה. במהירות הייתה כותבת את תוכן השיחות, והממונים סמכו עליה בעניינים עצומות.

בתוקף תפקידה הייתה מקבלת את המכתבים שנשלחו אל הנציב העליון. כאשר הייתה מגלה מכתבים שנועדו להצר את צעדי היהודים, הייתה דואגת להעלימם, או משיבה תשובה לקונית, כאילו המכתבים טופלו כראוי. היא ידעה שבמעשיה היא מסכנת את משרתה, אך נאמנותה

לעמה הייתה גדולה מדאגתה לעצמה.

כך היה כאשר עלתה הצעה לקבוע את יום ראשון ליום השבתון הרשמי גם בארץ ישראל. אסתר השמידה את המכתבים, ומנעה מהם עלות לדיון בלשכת הנציב העליון. במרוצת הזמן נודעו פעולותיה בקרב היהודים, והללו הצמידו לה את התואר המחמיא 'אסתר המלכה'.

צניעותה ומסירותה הצילו את חייה. זה היה כאשר אנשי האצ"ל הטמינו כמות גדולה של חומר נפץ במלון ופוצצו חלק נכבד ממנו. האגף הדרומי של המלון, שבו שכנו משרדי השלטון הבריטי, נהרס כליל. עשרות מהעובדים נהרגו ורבים נפצעו.

עם היוודע דבר הפיצוץ היו בני משפחתה של אסתר פרומט אחוזי

לומדים גאולה מאת מנחם ברוד

דווקא אנחנו?

התפיסה המקובלת ביהדות גורסת שהדורות יורדים והולכים. היה דור האבות, דור נעלה ביותר. אחר כך בא דור המדבר, שהוא במדרגה נמוכה יותר, אך עדיין הוא מכונה 'דור דעה'. אחר כך הייתה תקופת הנביאים, שנסתיימה לקראת החורבן. אחריה היו התנאים, שסמכותם עולה על זו של האמוראים שבאו אחריהם. אחר כך היו הגאונים, הראשונים, האחרונים ו'אחרונים' – וכל דור נחשב כעומד במדרגה נמוכה משל קודמו. הדור שלנו, דור 'עקבתא דמשיחא', הוא אפוא הדור התחתון ביותר.

אך דווקא הדור היתום הזה הוא שאמור לקבל את פני משיח צדקנו ולזכות לכל הגילויים הנשגבים של הגאולה. לא הנביאים זכו לזה, לא התנאים, לא האמוראים, לא הראשונים והאחרונים וכל דורות העבר הגדולים, אלא דווקא אנחנו זכאים. נשאלת השאלה, כלשון הגמרא – "אכשור דרי?" (=וכי הוכשר הדור?).

נס על-גבי ענק

לשאלה זו ניתנו כמה וכמה תשובות:

נס על-גבי ענק – הדבר דומה לנס הרוכב על כתפיו של ענק. אמנם הוא ננס, אבל ישיבתו על-גבי הענק מעניקה לו יכולת לצפות למרחק רב אף יותר מהענק עצמו. כך גם דורנו: אמנם הוא דור נחות ועלוב, אבל מאחר שהוא בא אחרי הדורות הענקיים שקדמו לו, והוא נוחר את כל תורתם ועבודתם, הרי בכוחם הוא יכול להתרומם לדרגה גבוהה אף מזו שלהם.

הטוב מצטבר – ככל שהדורות מתקדמים, מידת הטוב בעולם מצטברת וגדלה. שכן זה ההבדל בין הטוב לרע – הרע איננו מציאות אמיתית, ולאחר שהחוטא קיבל את עונשו, לא נשארת מציאות הרע; לעומת זה, הטוב נצחי והוא מצטבר מדור לדור. נמצא אפוא שדווקא בדור שלנו יש ריבוי עצום של טוב, הטוב שהצטבר במשך כל הדורות.

נשארו המלאכות הפשוטות – לכל דור ניתן תפקיד מיוחד. על הדורות הראשונים הוטלו משימות כבדות ומורכבות, ולכן גם ניתנו להם כוחות גדולים. אולם לאחר כל העבודה הגדולה הזאת, נשארו פנים קטנים, דברים פשוטים (כמו סילוק פסולת הבניין אחרי שנגמרה בנייתו), ולשם כך אין צורך בענקי-רוח, ודיי באנשים פשוטים כמונו. כאשר הדור הנחות שלנו יסיים את העבודה, יבוא המשיח – לא בזכותנו, אלא בזכות הדורות הגדולים שקדמונו.

דור ראוי

הסבר בכיוון אחר, רואה יתרון ומעלה דווקא בדור שלנו: דור זה, שבו נתקטנו המוחות ונתמעטו הלבבות; דור שחי בתקופה של חשכה רוחנית, כאשר אין על מי להישען, ומנגד יש מניעות רבות על שמירת התורה והמצוות, ובכלל זה המניעה הגדולה והקשה שעליה נאמר: "אל יבוש מפני המלעיגים"; ועם כל זה שומרים בני ישראל במסירות נפש את התורה והמצוות – דור זה אכן ראוי לקבל את פני משיח צדקנו.

על הפסוק "והאיש משה עניו מאוד מכל האדם אשר על-פני האדמה" מבואר בתורת החסידות, שעיקר הענווה של משה רבנו הייתה כלפי הדור שלנו, הדור של 'עקבתא דמשיחא'. כאשר משה רבנו ראה בעיני-רוחו את הדור הזה, שיעבור צרות גשמיות ורוחניות קשות כליכך, ואף על-פיכך יעמוד במסירות נפש נגד כל הרוחות הסוערות ונגד החושך הכפול והמכופל של שלהי הגלות, ויוסיף לשמור אמונים לתורה ולמצוותיה – חש משה רבנו גרש של ענווה והתבטלות מפני דור זה.

נמצא אפוא שדווקא בגלל ירידת הדורות יש מעלה מיוחדת בדור שלנו, ולכן דווקא אנחנו נזכה לקבל את פני משיח צדקנו ולהיכנס אל הגאולה האמיתית והשלמה.

בהלה, חשש כבד מילא אותם כי גם היא בין הנספים.

אך פתאום שבה אסתר פרומט לביתה בריאה ושלמה. התברר כי ניצלה בזכות נדיבות ליבה ופשטות הליכותיה. שעה קלה לפני הפיצוץ היה צורך להעביר מעטפה חשובה לבית הדואר. בדיוק באותו יום נעדר הפקיד שהיה עושה שליחויות מעין אלה. בלי להתלבט לקחה אסתר פרומט את המעטפה אל הדואר. כמה דקות אחר-כך אירע הפיצוץ.

כמו חברותיה במשרד הייתה גם היא שותפה בהכנות לביקור הפמליה המכובדת, שמלווה את נציג ממשלת בריטניה. ביום הביקור היה המקום בוהק ומסודר למופת, והכול ציפו לבוא האורחים.

עם בואו למשרד הודיע הנציג הבריטי הבכיר כי הוא מבקש להביע את הערכתו לעובדות הלשכה המסורות. הוא עבר מעובדת אחת לחברתה והעניק לכל אחת ואחת שרשרת זהב ובקצה תליון עם... צלב.

העובדות התרגשו עמוקות מהביקור ומהמחווה של האורח הנכבד. הן קדו קידה של כבוד וקיבלו את המתנה בתודה. כך נהגו גם העובדות היהודיות שבמשרד.

אסתר פרומט הייתה היוצאת מן הכלל. כאשר בא האורח להגיש לה את השרשרת, הודתה לו על הרצון הטוב אך אמרה: "לא אוכל לקבל ממך את המתנה, מכיוון שאני יהודייה". האורח נבוך לרגע, התנצל והמשיך הלאה. כל הנוכחים במקום חשו אף הם מבוכה רבה.

חברותיה היהודיות של אסתר פרומט עטו עליה. מדוע הייתה צריכה להפגין את סירובה לקבל את המתנה?! הן טענו שהתנהגות זו מעוררת שנאה כלפי היהודים. לטענתן הייתה יכולה לקבל את המתנה ולמכור אותה. אולם אסתר פרומט הייתה שלמה לחלוטין עם המעשה שעשתה, ולא ענתה לחברותיה על ביקורתן.

למחרת נודע פתאום כי הנציג הבריטי הבכיר בא שוב אל הלשכה. בהיכנסו למקום פנה היישר אל אסתר פרומט, והפעם הגיש לה שרשרת זהב שבה תלוי מגן-דוד.

ההפתעה בקרב כל עובדי הלשכה הייתה גדולה. כמה מהעובדות היהודיות ניגשו אל האורח ואמרו: "גם אנחנו יהודיות".

הביט בהן הנציג הבריטי והשיב: "זה ניתן למי שהוא יהודי תמיד!".

(על-פי 'דרך לכותל', מאת לאה וועג, נכדת בעלת הסיפור)

ברית במחלת, פדיון בירושלים

היה גל מעצרים של פעילי יהדות, במוסקוה, באודסה ובעוד מקומות, נזכר שכתר.

ברית בפחד

כמה ימים אחרי שובו לביתו, בתום לימודי השחיטה, נולד בנו. "ידעתי שיש רק שני מוהלים בברית המועצות, שלא חששו מהשלטונות", הוא מספר. "היה ברור לי שהסיכוי היחיד למול את בני ביום השמיני יהיה בסיוע הרב קוגן, שמסר את נפשו לשמירת הגחלת היהודית. הצלחתי להעביר לו את ההודעה על לידת בני והתפללתי שיצליח לארגן לי מוהל".

המתח היה עצום. "לא ידעתי אם המוהל יבוא, ואם כן - פחדתי שניעצר יחדיו. השלטונות ידעו על לידת בני. היו מעקבים והאזנות בכל מקום. בעיצומו של היום השמיני נשמעו דפיקות בדלת. זה היה הרב קוגן ולצידו מוהל. בתוך דקות נערכה הברית והם הסתלקו. הכול נעשה בחטף, מכורח הנסיבות. כעבור שעה קלה נשמעו דפיקות שוב. הפעם עמדה שם אישה והציגה את עצמה כרופאה. היא אמרה שבאה לבדוק את התינוק. היא פתחה את החיתול, ראתה הכול, אמרה שלום ויצאה".

השוטרים חיכו

בנס לא זומן שכתר לחקירה. לימים סיפר הרב

הדמעות זלגו מעיניו של דוד שכתר (57). במעמד פדיון הבן לנכדו הבכור, בן לבנו שמעון מנחם-מענדל, שנערך בבית חב"ד רמות ד בירושלים. "ברוך אתה... אשר קידשנו במצוותיו וציוונו על פדיון הבן", קרא האב בהתרגשות, ונתן לכוהן את כסף הפדיון. הכוהן היה הרב יצחק קוגן (המכונה 'הצדיק מלנינגרד') שבא במיוחד ממוסקוה. וכי חסרים כוהנים בארץ ישראל? עוד נשוב לזה.

סיפורו של שכתר פורסם במדור זה לפני כשלוש שנים. דוד נולד באודסה שבאוקראינה. למד בבתי ספר ממשלתיים והיה יהודי יחיד בכיתה. כשבגר, התקרב ליהדות, עם כמה חברים יהודים. "כשהתחלנו לשמור כשרות, נתקלנו בבעיה: לא היה אפשר להשיג בשר כשר", מספר שכתר. "נסעתי ללנינגרד ופגשתי את הרב קוגן, חסיד חב"ד. הצעתי שאהיה שוחט".

לימודי שחיטה

זה היה בשנת תשמ"ד (1984). שכתר למד שחיטה, נבחן אצל הרב רפאל נימוטין והוסמך לשוחט. "הודיתי לרב קוגן על תקופת הלימודים ואמרתי לו שאשתי עומדת ללדת, ואם זה יהיה בן, אזדקק לסיוע במציאת מוהל", הוא מספר. "הרב קוגן הבטיח לעשות את כל המאמצים. נפרדנו לשלום ושבתי לאודסה".

אלה היו ימי שלטון הקיג'ב. למול תינוק יהודי ביום השמיני היה בגדר חלום. "באותה תקופה

פינת ההלכה

מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

כשהכוהנים מברכים

שאלה: מה צריך הציבור לעשות בשעת ברכת כוהנים?

תשובה: מצוות עשה מן התורה שיברכו הכוהנים את ישראל בכל יום בנשיאת כפיים, שנאמר (במדבר ו, כג): "כה תברכו את בני ישראל". יש פוסקים הסבורים שגם הציבור המאזין לברכה הוא בכלל המצווה עצמה, אך הריטב"א כתב שיש להם מצווה (רק) בהיותם מסייעים לכוהנים לקיים את מצוותם.

ברכת כוהנים אינה אלא פנים כנגד פנים, ולכן העם שאחורי הכוהנים אינם בכלל ברכה, אבל מי שמצוי לפניו ומצידיהם "אפילו מחיצה של ברזל אינה מפסקת בין ישראל לאביהם שבשמים", ובלבד שיפנו את פניהם כלפי הכוהנים.

המתפללים שמקומם בכותל המזרח צריכים ללכת לאמצע בית הכנסת או לצדדיו ולעמוד מול הכוהנים.

סגירת מעגל. דוד שכתר ובניו שמעון מנחם מענדל (אבי התינוק) ועמנואל, והרב קוגן

קוגן שידע כי שוטרים מחכים לו בנמל התעופה בדרך לאודסה, שכן ידעו את מטרת נסיעתו. לכן נסע לאודסה בדרכים מפותלות, דרך קישינב.

כאשר נולד לשכתר נכדו הבכור ביקש כי הכוהן שיעשה את פדיון הבן יהיה הרב קוגן. "הייתה תחושה של סגירת מעגל ענקית ומרגשת", הוא אומר. "לא יכולתי לחלום בימים ההם, בהיותנו במחלת, שאעשה פדיון הבן לבני בירושלים, ושהכוהן יהיה הרב קוגן".

ברכות וישועות

רבים נושעו מברכותיו הקדושות של הרבי מליובאוויטש

גם כיום אפשר לעלות ולהשתטח על 'הציון' הקדוש של הרבי, ולשלוח מכתבים ל'ציון' לבקשת ברכה.

ohel chabad lubavitch, 226_20 Francis

Lewis Blvd. Cambria Heights, N.Y 11411

Tel: 1-718-723 4545, Fax: 1-718-723 4444

www.ohelchabad.org

סגרת מעגל
הרבי

יהיאל הררי

ביוגרפיה מרתקת החושפת את סוד כוחו של הרבי מלובביץ'

חדש
בחנויות
הספרים